

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 22 Δεκεμβρίου 2017
(OR. en)

16016/17

COMPET 899
ECO 83
MI 996
ENT 282
CONSOM 413
GAF 53
AGRI 717
UD 312
CHIMIE 112
COMER 134
CODEC 2145
IA 231

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τον Γενικό Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κ. Jordi AYET PUIGARNAU, Διευθυντής
Ημερομηνία Παραλαβής:	20 Δεκεμβρίου 2017
Αποδέκτης:	κ. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2017) 787 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Η δέσμη μέτρων για τα προϊόντα: Ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην ενιαία αγορά

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2017) 787 final.

σνημμ.: COM(2017) 787 final

Βρυξέλλες, 19.12.2017
COM(2017) 787 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**

Η δέσμη μέτρων για τα προϊόντα: Ενίσχυση της εμπιστοσύνης στην ενιαία αγορά

1. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ

Η ενιαία αγορά αγαθών συνιστά ένα από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μάλιστα, το 2018 θα εορτάσουμε την 25η επέτειό της. Ο θεμέλιος λίθος της είναι η εμπιστοσύνη μεταξύ καταναλωτών, επιχειρήσεων και αρχών. Οι καταναλωτές πρέπει να έχουν βάσιμα τη βεβαιότητα ότι τα προϊόντα που αγοράζουν και χρησιμοποιούν είναι ασφαλή. Οι επιχειρήσεις πρέπει να πιστεύουν δικαιολογημένα ότι υπάρχουν συνθήκες ισότιμου ανταγωνισμού, όπου οι κανόνες εφαρμόζονται σε όλους και προστατεύουν όλους εξίσου. Ειδικότερα οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) πρέπει να απαλλαγούν από τη γραφειοκρατία, ώστε να προωθηθούν η επιχειρηματικότητα και η δημιουργία θέσεων εργασίας. Η εμπιστοσύνη κατέστησε δυνατή την άνευ προηγουμένου ολοκλήρωση των αγορών εντός της ΕΕ και αποτέλεσε και εξακολουθεί να αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της οικονομικής ανάπτυξης. Από το 2009, και μόνο η προστιθέμενη αξία της βιομηχανίας αυξήθηκε κατά 25 % στην ΕΕ-27 (23 % στην ΕΕ-28) σε πραγματικούς όρους. Ως εκ τούτου, το μερίδιό της ως ποσοστό της οικονομίας αυξήθηκε σημαντικά: από το 15,5 % (14,7 % στην ΕΕ-28) το 2009 στο 17,1 % (16,1 % στην ΕΕ-28) σήμερα¹.

Όπως επισημαίνεται στη στρατηγική για την ενιαία αγορά², η ΕΕ και η ενιαία αγορά πρέπει να προσαρμοστούν σ' ένα μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Τα εμπόδια στις αγορές προϊόντων και υπηρεσιών αποτελούν τροχοπέδη για την αποδοτικότητα, την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας. Οι επιχειρήσεις αισθάνονται συχνά ότι ασφυκτιούν λόγω των παρωχημένων και υπερβολικά επαχθών κανονιστικών ρυθμίσεων και ότι δεν καταφέρνουν να βρουν τις πληροφορίες που χρειάζονται. Επίσης, η αδιαφορία όσον αφορά τους ενωσιακούς κανόνες για τα προϊόντα εμποδίζει τη διαμόρφωση πράγματι ισότιμων όρων ανταγωνισμού.

Τόσο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο όσο και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έχουν εγκρίνει τους στόχους της στρατηγικής για την ενιαία αγορά και έχουν καλέσει την Επιτροπή να άρει τα εναπομένοντα εμπόδια και να διευκολύνει την εξεύρεση λύσεων³. Όπως προκύπτει από το θεματολόγιο των ηγετών της ΕΕ, τον Μάρτιο του 2018 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα εξετάσει την πρόοδο που θα έχει σημειωθεί ως προς τις προθεσμίες των στρατηγικών για την ψηφιακή ενιαία αγορά εντός του 2018⁴.

Ειδικότερα για την ενιαία αγορά αγαθών εξακολουθούν να διαπιστώνονται δύο διαρθρωτικές αδυναμίες, οι οποίες πρέπει να αντιμετωπιστούν γρήγορα, ώστε να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της εν λόγω αγοράς και να δικαιολογηθεί η εμπιστοσύνη προς αυτή. Το δυναμικό υπάρχει και οι καταναλωτές, οι επιχειρήσεις και οι αρχές είναι σε θέση ετοιμότητας. Εμείς πρέπει απλώς να διαμορφώσουμε το απαραίτητο περιβάλλον για να μπορέσει το δυναμικό αυτό να αποδώσει.

¹ Πηγή: Eurostat (τα στοιχεία για το 2016 είναι προσωρινά). Τα στοιχεία αυτά περιλαμβάνουν τη μεταποίηση, τις εξορυκτικές βιομηχανίες και τον κλάδο των υπηρεσιών κοινής ωφελείας. Αποκλείουν τον κλάδο των επιχειρηματικών υπηρεσιών και τον κατασκευαστικό κλάδο, οι οποίοι, ωστόσο, συνδέονται στενά με την ενωσιακή βιομηχανία, ιδίως με δεδομένο τον αυξανόμενο ρόλο των αξιακών αλυσίδων και της υπηρεσιοποίησης.

² COM(2015) 550 final, «Αναβάθμιση της ενιαίας αγοράς: περισσότερες ευκαιρίες για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις», της 28ης Οκτωβρίου 2015.

³ Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ψήφισμα σχετικά με τη στρατηγική για την ενιαία αγορά, 26 Μαΐου 2016, P8_TA(2016)0237· συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2015.

⁴ Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, Θεματολόγιο των ηγετών της ΕΕ, <http://www.consilium.europa.eu/media/21594/leaders-agenda.pdf>, Οκτώβριος 2017.

Η πρώτη διαρθρωτική αδυναμία της ενιαίας αγοράς αγαθών αφορά την επιβολή των ενωσιακών εναρμονισμένων κανόνων για την ασφάλεια των προϊόντων. Παρά τους κανόνες μεγάλης εμβέλειας που έχουν θεσπιστεί σχετικά με την ασφάλεια, εξακολουθούν να υπάρχουν υπερβολικά πολλά μη ασφαλή και παράνομα προϊόντα στην αγορά. Τα προϊόντα αυτά εγκυμονούν σημαντικούς κινδύνους για τους καταναλωτές, αφού η ποιότητά τους δεν αντιστοιχεί στην τιμή τους και ενδέχεται να αποδειχθούν επικίνδυνα για την υγεία των καταναλωτών. Η μη επιβολή των ενωσιακών κανόνων για τα προϊόντα δεν θα πρέπει να δημιουργεί αθέμιτο πλεονέκτημα για όσους προσπαθούν σκόπιμα να παρακάμψουν ουσιώδεις κανόνες ασφάλειας. Πρόσφατα, η Επιτροπή ενέκρινε μέτρα για να βελτιωθεί η επιβολή της νομοθεσίας όταν παραβιάζονται δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας⁵. Όμως, είναι καιρός να δραστηριοποιηθούμε περισσότερο, προκειμένου να εξασφαλιστεί η τήρηση των κανόνων. Δεδομένου του μεγέθους της ενιαίας αγοράς, οι αρχές των κρατών μελών που είναι επιφορτισμένες με την επιβολή της νομοθεσίας πρέπει να συνεργάζονται ικανοποιητικά, ώστε να απομακρύνουν τα μη ασφαλή προϊόντα από την αγορά αποτελεσματικά και γρήγορα.

Η δεύτερη διαρθρωτική αδυναμία αφορά τα προϊόντα που δεν εμπίπτουν ή εμπίπτουν μόνο εν μέρει στο πεδίο εφαρμογής των εναρμονισμένων ενωσιακών κανόνων για την ασφάλεια των προϊόντων, π.χ. τα έπιπλα, τα επιτραπέζια σκεύη ή ορισμένα δομικά προϊόντα. Τα προϊόντα αυτά μπορεί να θεωρούνται ασφαλή και σύμφωνα με το δημόσιο συμφέρον σ' ένα κράτος μέλος, αλλά ενδέχεται να αντιμετωπίζουν δυσκολίες πρόσβασης στην αγορά άλλου κράτους μέλους. Ενδέχεται να υπάρχουν θεμιτές διαφορές λόγω των εθνικών ιδιαιτεροτήτων. Ωστόσο, κάθε απόρριψη αιτήματος πρέπει να δικαιολογείται δεόντως και να εξηγείται με βάση τα κριτήρια δημόσιου συμφέροντος. Θα πρέπει να παρέχεται βοήθεια, ώστε τα εμπόδια που παρακωλύουν την πρόσβαση αυτών των προϊόντων στην αγορά να γίνονται καλύτερα αντιληπτά και, τελικά, να υπερκεράζονται. Οι επιχειρηματικές ευκαιρίες πρέπει να βελτιωθούν, κάτι που είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις ΜΜΕ.

Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή προτείνει σήμερα μια «δέσμη μέτρων για τα προϊόντα», η οποία θα διορθώνει συνολικά τις παραπάνω αδυναμίες, με στόχο την καλύτερη λειτουργία της ενιαίας αγοράς αγαθών. Η εν λόγω δέσμη μέτρων περιέχει δύο φιλόδοξες νομοθετικές προτάσεις. Η πρώτη αποβλέπει στη βελτίωση της συμμόρφωσης με τους ενωσιακούς κανόνες για τα προϊόντα και στην ενίσχυση της επιβολής τους⁶. Η δεύτερη αποσκοπεί στη βελτίωση και στη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης στην ενιαία αγορά⁷. Η «δέσμη μέτρων για τα προϊόντα» συμπληρώνεται με μια έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών από το 2014 έως το

⁵ Βλ. τη δέσμη μέτρων για τη διανοητική ιδιοκτησία που εξέδωσε η Επιτροπή στις 29 Νοεμβρίου 2017, η οποία περιλαμβάνει αρκετά μέτρα και ιδίως την ανακοίνωση «Ένα ισορροπημένο σύστημα επιβολής των ΔΔΙ που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις» [SWD(2017) 430 final].

⁶ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων και διαδικασιών σχετικά με τη συμμόρφωση με την ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης για τα προϊόντα και την επιβολή της, καθώς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 305/2011, (ΕΕ) αριθ. 528/2012, (ΕΕ) 2016/424, (ΕΕ) 2016/425, (ΕΕ) 2016/426 και (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και των οδηγιών 2004/42/ΕΚ, 2009/48/ΕΚ, 2010/35/ΕΕ, 2013/29/ΕΕ, 2013/53/ΕΕ, 2014/28/ΕΕ, 2014/29/ΕΕ, 2014/30/ΕΕ, 2014/31/ΕΕ, 2014/32/ΕΕ, 2014/33/ΕΕ, 2014/34/ΕΕ, 2014/35/ΕΕ, 2014/53/ΕΕ, 2014/68/ΕΕ και 2014/90/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [COM(2017) 795].

⁷ Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των προϊόντων που κυκλοφορούν νόμιμα στην αγορά άλλου κράτους μέλους [COM(2017) 796].

2015⁸, με μια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008⁹, καθώς και με μη δεσμευτικά μέτρα που καθορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση, τα οποία αποβλέπουν στην καλλιέργεια εμπιστοσύνης προς την ενιαία αγορά.

2. ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΩΝ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Η ασφάλεια των καταναλωτών και η προστασία του περιβάλλοντος αποτελούν τους ακρογωνιαίους λίθους της ενιαίας αγοράς αγαθών. Σ' ολόκληρη την ΕΕ έχουν συμφωνηθεί κοινοί κανόνες για την ασφάλεια και το περιβάλλον, ώστε οι πολίτες να προστατεύονται από τους κινδύνους που απειλούν την ασφάλεια, από τη ρύπανση και από την υποβάθμιση του περιβάλλοντος. Εντούτοις, πολλοί καταναλωτές παραπλανήθηκαν συνειδητά και σκόπιμα, όταν αγόρασαν ντιζελοκίνητο αυτοκίνητο. Δυστυχώς, τα αυτοκίνητα δεν ήταν τα μόνα προϊόντα όπου διαπιστώθηκε αθέμιτος ανταγωνισμός μέσω της καταστρατήγησης των κανόνων. Στην Ευρώπη πωλείται κάθε μέρα μεγάλος αριθμός μη ασφαλών προϊόντων: από προϊόντα που φέρουν ανακριβή σήμανση έως προϊόντα που εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την υγεία ή το περιβάλλον. Την περίοδο 2011-2017 σημειώθηκαν περίπου 2 500 περιπτώσεις όπου παράνομα προϊόντα χρειάστηκε να αποσυρθούν από την αγορά¹⁰. Και αυτό είναι πιθανώς η κορυφή του παγόβουνου.

Οι ενωσιακοί κανόνες για τα προϊόντα καλύπτουν μεγάλο μέρος των μεταποιημένων προϊόντων στην ΕΕ. Τα εν λόγω προϊόντα έχουν αξία ύψους 2 400 δισ. EUR και παράγονται ή διανέμονται από περίπου 5 εκατομμύρια επιχειρήσεις. Οι ενωσιακοί κανόνες επιτρέπουν την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων σ' ολόκληρη την Ένωση, διασφαλίζοντας παράλληλα υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος, της υγείας και της ασφάλειας. Για πολλούς τομείς, όπως τους τομείς των παιχνιδιών και των ηλεκτρικών συσκευών, η ΕΕ προβλέπει λιτούς, μη γραφειοκρατικούς τρόπους πρόσβασης στην αγορά. Για να μπορέσει να λειτουργήσει η ενιαία αγορά, είναι αναγκαίο να ισχύουν ισότιμοι όροι ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις, με σαφείς κανόνες και υψηλό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών. Η εμπιστοσύνη και οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού έχουν ήδη επιτευχθεί σ' άλλους τομείς, όπως στους τομείς των τροφίμων, της υγείας των φυτών και της υγείας των ζώων, βάσει αυστηρών κανόνων που έχουν συμφωνηθεί σε επίπεδο ΕΕ.

Επιπλέον, ζούμε σ' έναν κόσμο που επηρεάζεται όλο και περισσότερο από τις κοινωνικές αλλαγές, όπως την παγκοσμιοποίηση και την ψηφιοποίηση. Η διασύνδεση μεταξύ προϊόντων και αλυσίδων διανομής εντείνεται διαρκώς σ' ολόκληρη την ΕΕ. Από την άλλη πλευρά, οι εθνικές αρχές εποπτείας της αγοράς έχουν έλλειψη πόρων και περιορίζονται στην εθνική τους επικράτεια. Πρέπει να υιοθετηθεί ευρωπαϊκή προοπτική ως προς την επιβολή της νομοθεσίας. Πολύ συχνά οι έρευνες που ξεκινούν σ' ένα κράτος μέλος σταματούν στα εθνικά σύνορα. Για να αμβλυνθεί αυτή η απόκλιση, η εποπτεία της αγοράς πρέπει να ασκείται με συνέπεια,

⁸ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με τη λειτουργία της οδηγίας (ΕΕ) 2015/1535 από το 2014 έως το 2015 [COM(2017) 788].

⁹ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου [COM(2017) 789].

¹⁰ Πηγή: RAPEX. Ο αριθμός αυτός καλύπτει μόνο τα προϊόντα που υπόκεινται στην ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης.

ανεξάρτητα αν τα προϊόντα έχουν κατασκευαστεί εκτός ή εντός της ΕΕ, ή αν έχουν αγοραστεί ηλεκτρονικά ή όχι.

Ως εκ τούτου η Επιτροπή προτείνει να ενταθεί **η επιβολή κοινών ενωσιακών κανόνων ασφάλειας**, σύμφωνα με άλλες πρωτοβουλίες της ΕΕ, όπως τη στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική¹¹, τη στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά¹² και τη σχετική ενδιάμεση αξιολόγηση,¹³ καθώς και το σχέδιο δράσης για τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων¹⁴. Οι καταναλωτές πρέπει να ανακτήσουν την εμπιστοσύνη τους στην ασφάλεια των προϊόντων που αγοράζουν ηλεκτρονικά ή όχι. Σε περίπτωση που ανακύψουν προβλήματα, πρέπει να υπάρχει το σωστό πλαίσιο για την αντιμετώπιση των κινδύνων και την αποκατάσταση ισότιμων όρων ανταγωνισμού.

Ο ρόλος της ενιαίας αγοράς αγαθών είναι να δημιουργεί οικονομικές ευκαιρίες, να τονώνει την ανταγωνιστικότητα και να παρέχει στην ΕΕ τα μέσα ώστε να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις μιας παγκόσμιας οικονομίας. Παράλληλα, όπως επισημάνθηκε στο έγγραφο προβληματισμού της Επιτροπής για την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης, η ΕΕ πρέπει να αναλάβει δράση και να αποκαταστήσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού, εφαρμόζοντας αυστηρά τους ενωσιακούς κανόνες¹⁵. Σε μια ανοικτή ενιαία αγορά, οι κανόνες θεσπίζονται με σκοπό την προστασία της ασφάλειας των πολιτών της ΕΕ. Η ενιαία αγορά μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά μόνο αν μπορεί να εξασφαλιστεί υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης σ' αυτή την προστασία. Η αυστηρή επιβολή της νομοθεσίας έχει καίρια σημασία προκειμένου να διασφαλίζεται ότι ο ανταγωνισμός συντελείται μεταξύ συμμορφούμενων προϊόντων και όχι μεταξύ συμμορφούμενων και μη συμμορφούμενων προϊόντων.

α) Έξυπνη επιβολή στο πλαίσιο μιας ενιαίας αγοράς χωρίς σύνορα

Η εποπτεία της αγοράς εξασφαλίζεται από τα κράτη μέλη —και δικαίως, αφού αυτά βρίσκονται στην κατάλληλη θέση για να ελέγχουν τις αγορές τους και να επιβάλλουν κυρώσεις, όταν κρίνεται σκόπιμο, καθώς έχουν μεγαλύτερη εγγύτητα με τα εκάστοτε περιστατικά, είναι τα πρώτα που λαμβάνουν μέτρα και είναι τα πλέον εξοικειωμένα με την εθνική τους οικονομία.

Ωστόσο, η επιβολή σε αμιγώς εθνικό επίπεδο δεν αρκεί. Υπάρχουν περισσότερες από 500 διαφορετικές αρχές εποπτείας της αγοράς (από 1 έως πάνω από 200 ανά κράτος μέλος), οι οποίες διασφαλίζουν την τάξη μίας ενιαίας αγοράς για συγκεκριμένα προϊόντα. Τις περισσότερες φορές, η έδρα των επιχειρήσεων βρίσκεται σε διαφορετικό τόπο από την αρχή εποπτείας της αγοράς που διαπιστώνει το πρόβλημα. Το γεγονός αυτό δημιουργεί δυσκολίες ως προς τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου δικαίου και της δικαιοδοσίας, την πρόσβαση στη δικαιοσύνη και την εκτέλεση των αποφάσεων. Επί του παρόντος, οι ανέντιμοι προμηθευτές εκμεταλλεύονται καταχρηστικά τον κατακερματισμό της αγοράς, εις βάρος των καταναλωτών και της ασφάλειας των προϊόντων.

¹¹ COM(2017) 479 final, «Επενδύοντας στην έξυπνη, καινοτόμο και βιώσιμη βιομηχανία — Μια ανανεωμένη στρατηγική για τη βιομηχανική πολιτική της ΕΕ».

¹² COM(2015) 192 final, Στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης.

¹³ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-single-market-mid-term-review>

¹⁴ COM(2014) 527 final, «Ανακοίνωση σχετικά με τη στρατηγική της ΕΕ και το σχέδιο δράσης για τη διαχείριση τελωνειακών κινδύνων: Αντιμετώπιση των κινδύνων, ενίσχυση της αλυσίδας εφοδιασμού και διευκόλυνση του εμπορίου».

¹⁵ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Έγγραφο προβληματισμού για την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης, 10 Μαΐου 2017.

Παρά τη βούληση για την ανάληψη δράσης σε εθνικό επίπεδο, η επιβολή της νομοθεσίας στην ενιαία αγορά αγαθών συχνά παρεμποδίζεται από την έλλειψη πόρων (προσωπικού, προϋπολογισμού, εργαστηριακής ικανότητας), την απουσία συντονισμού και τη μη ανταλλαγή πληροφοριών. Οι ανέντιμοι έμποροι μπορεί να ωφελούνται οικονομικά από τη διάθεση μη ασφαλών προϊόντων στην αγορά, αλλά τον λογαριασμό καλούνται να τον πληρώσουν οι αρχές, οι οποίες, π.χ., αναλάβουν το κόστος για την καταστροφή των μη ασφαλών προϊόντων. Ως εκ τούτου, σε μια ολοκληρωμένη ενιαία αγορά αγαθών, το έργο των εθνικών αρχών να ελέγχουν τα μη ασφαλή προϊόντα πρέπει να συντονίζεται καλύτερα, ώστε οι ανέντιμοι έμποροι να μην μπορούν να κρύβονται πίσω από τα σύνορα και η αντιμετώπιση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης με τους ενωσιακούς κανόνες να είναι συνεκτική σ' ολόκληρη την Ένωση.

Συνεπώς, η παρούσα δέσμη μέτρων συνιστά σημαντικό βήμα προς μια εξυπνότερη επιβολή, που συμπληρώνει και ενισχύει, όπου είναι αναγκαίο, την ισχύουσα και τη μελλοντική ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης¹⁶.

Οι αρχές επιβολής της νομοθεσίας θα συνεργάζονται στενότερα μέσω των **ενιαίων γραφείων σύνδεσης**. Η χρήση των αποδεικτικών στοιχείων, των εκθέσεων δοκιμών και των αποφάσεων άλλου κράτους μέλους θα γίνει ευκολότερη. Θα τεκμαίρεται ότι, αν ένα προϊόν διαπιστωθεί ότι δεν συμμορφώνεται με τους ενωσιακούς κανόνες για τα προϊόντα σ' ένα κράτος μέλος, τα αποδεικτικά στοιχεία και οι αποφάσεις μπορούν να διαβιβαστούν σ' ένα άλλο κράτος μέλος, ώστε να διευκολυνθεί η επιβολή της νομοθεσίας σ' ολόκληρη την ΕΕ.

Τα μέτρα κατά των μη συμμορφούμενων προϊόντων μπορούν να είναι αποτελεσματικά μόνο όταν οι αρχές **ανταλλάσσουν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις έρευνες και τα παράνομα προϊόντα**. Η Επιτροπή θα αναλάβει πολύ εντονότερη δράση προκειμένου να εξασφαλιστεί η από κοινού συγκέντρωση γνώσεων μεταξύ των αρχών επιβολής της νομοθεσίας και η σύγκλιση των διαφορετικών εργαλείων ΤΠ, όπως του συστήματος έγκαιρης προειδοποίησης για τα επικίνδυνα μη εδωδιμα προϊόντα (RAPEX) και του συστήματος πληροφοριών και επικοινωνίας για την εποπτεία της αγοράς (ICSMS), προκειμένου να διευκολύνει το έργο των αρχών επιβολής της νομοθεσίας.

Επιπλέον, η ύπαρξη **αξιόπιστων δεικτών εποπτείας της αγοράς** αναμένεται ότι θα εξασφαλίσει συναντίληψη ως προς τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η εποπτεία της αγοράς.

Οι εθνικές αρχές επιβολής της νομοθεσίας θα λάβουν μεγαλύτερη στήριξη για τον συντονισμό και την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Θα δημιουργηθεί **ενωσιακό δίκτυο για τη συμμόρφωση των προϊόντων**. Αυτό το δίκτυο θα παρέχει διοικητική υποστήριξη στις από κοινού έρευνες που απαιτούνται για τον συντονισμό των μέτρων επιβολής που λαμβάνουν οι περισσότερες από 500 εθνικές αρχές. Το δίκτυο θα δώσει τη δυνατότητα στις αρχές να συλλέγουν γνώσεις, να οργανώνουν ανταλλαγές υπαλλήλων, να διαμορφώνουν κοινή εικόνα ως προς τις πληροφορίες και να καταρτίζουν αποτελεσματικές μεθόδους για πιο στοχευμένους ελέγχους, με γνώμονα την επικινδυνότητα. Επίσης, θα παρέχει τυποποιημένη κατάρτιση για επιθεωρητές, καθώς και υποστήριξη κατά την από κοινού σύναψη συμβάσεων σχετικά με την ικανότητα διενέργειας δοκιμών για τα προϊόντα. Το δίκτυο θα προσδώσει στην εποπτεία της

¹⁶ Σύμφωνα με την αρχή του *lex specialis*, η πρόταση κανονισμού επιβολής θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο αν δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις με τον ίδιο στόχο, φύση ή αποτέλεσμα σε άλλους, ισχύοντες ή μελλοντικούς κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας εναρμόνισης. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία για την ενωσιακή νομοθεσία που καλύπτει τις πρόδρομες ουσίες των ναρκωτικών, τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τα *in vitro* διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα κ.λπ.

αγοράς την κοινή ευρωπαϊκή προοπτική που είναι απαραίτητη σε μια κοινή ευρωπαϊκή αγορά. Ωστόσο, η αρχή της επικουρικότητας θα τηρείται απολύτως. Οι συγκεκριμένες αποφάσεις για τους εμπορούς θα επιβάλλονται μόνο από τις εθνικές αρχές εποπτείας της αγοράς.

Η στενότερη συνεργασία μεταξύ των επιχειρήσεων και των αρχών επιβολής της νομοθεσίας έχει επίσης ουσιώδη σημασία. Πρέπει να υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη μεταξύ των δύο μερών. Εξετάζονται οι ακόλουθες πτυχές της στενότερης συνεργασίας:

- Πληροφορίες σχετικά με τη συμμόρφωση — Οι κατασκευαστές θεωρούν ότι πρέπει να ενημερώνονται κατά προτεραιότητα, αν υπάρχει η υπόνοια ότι τα προϊόντα τους δεν τηρούν τους κανόνες. Με τον τρόπο αυτό, μπορούν να παρεμβαίνουν άμεσα, να αίρουν τις παρανοήσεις ή να λαμβάνουν διορθωτικά μέτρα, αν είναι αναγκαίο. Επίσης γνωρίζουν αν το επίμαχο προϊόν πωλείται αλλού. Οι περισσότεροι κατασκευαστές που πραγματοποιούν πωλήσεις στην Ένωση έχουν ήδη αντιπρόσωπο, με τον οποίο μπορεί να υπάρξει εύκολα επικοινωνία. Αυτή η ορθή πρακτική θα καταστεί υποχρεωτική¹⁷.
- Η σύναψη «συμφωνιών εταιρικής σχέσης σε θέματα συμμόρφωσης» με τις τοπικές αρχές θα δώσει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν συμβουλές όσον αφορά τη συμμόρφωση.
- Οι επιχειρήσεις και οι αρχές μπορούν να συνάπτουν «μνημόνια συνεννόησης» για κοινά έργα με σκοπό τον εντοπισμό μη συμμορφούμενων προϊόντων¹⁸.
- Δεδομένου ότι η πρόληψη και η επιβολή είναι αλληλεξαρτώμενες, οι επιχειρήσεις στην ΕΕ και σ' όλον τον κόσμο μπορούν να ζητήσουν συμβουλές για κανονιστικά θέματα από τα εθνικά «σημεία επαφής για τα προϊόντα»¹⁹.

Για να μπορεί η ενιαία αγορά να είναι ασφαλής και να λειτουργεί απρόσκοπτα, οι επιχειρήσεις και οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν τους κανόνες και να διαθέτουν τις πληροφορίες που χρειάζονται, ώστε να αντιδρούν και να προσαρμόζονται. **Οι αρχές εποπτείας της αγοράς θα πρέπει να δημοσιεύουν τα ευρήματά τους**, ιδίως όταν περιορίζουν την εμπορία ορισμένων προϊόντων.

β) Επιβολή στα εξωτερικά σύνορα

Οι καταναλωτές θα πρέπει να αναμένουν το ίδιο επίπεδο προστασίας για τα προϊόντα, είτε αυτά κατασκευάζονται εντός είτε εκτός της ΕΕ. Σ' έναν παγκοσμιοποιημένο κόσμο, εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση η εξασφάλιση ότι τα εισαγόμενα προϊόντα πληρούν επίσης τις απαιτήσεις της ΕΕ και δεν ανταγωνίζονται με αθέμιτο τρόπο, αθετώντας τους ενωσιακούς κανόνες. Καταρχήν, τα εισαγόμενα προϊόντα ελέγχονται κατά την είσοδό τους

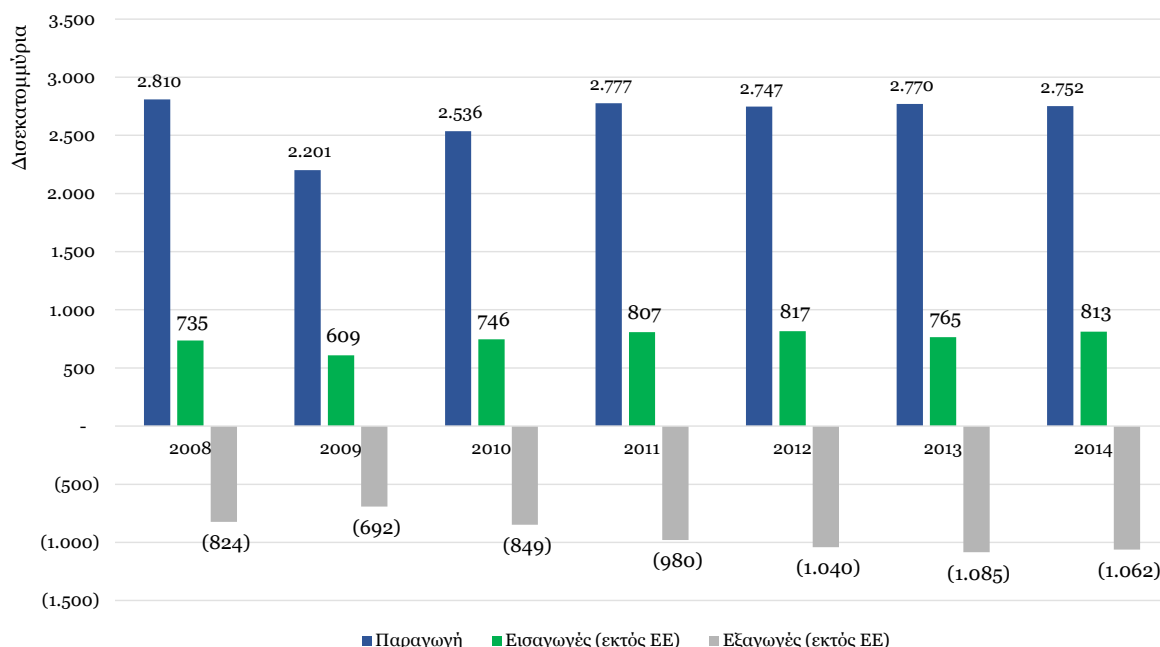
¹⁷ Ένα προϊόν μπορεί να διατεθεί στην αγορά μόνο αν το πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τις πληροφορίες συμμόρφωσης είναι εγκατεστημένο στην Ένωση και μπορεί να αποτελέσει άμεσο συνομιλητή των αρχών εποπτείας της αγοράς. Το πρόσωπο αυτό μπορεί να είναι ο κατασκευαστής, ο εισαγωγέας ή οποιοσδήποτε άλλος οικονομικός φορέας εξουσιοδοτημένος από τον κατασκευαστή, και πρέπει να τηρεί τα απαιτούμενα σχετικά τεχνικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένης, κατά περίπτωση, της δήλωσης συμμόρφωσης ΕΕ του προϊόντος, την οποία πρέπει να διαβιβάζει στις αρχές εποπτείας της αγοράς κατόπιν αιτήματός τους.

¹⁸ Στο πλαίσιο των προσβολών των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τα μνημόνια συνεννόησης χρησιμοποιούνται μεταξύ βιομηχανικών εταιρών, βλ. την ανακοίνωση της Επιτροπής «Ένα ισορροπημένο σύστημα επιβολής των ΔΔΙ που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες κοινωνικές προκλήσεις» [SWD(2017) 430 final, σ. 8-9].

¹⁹ https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/free-movement-sectors/mutual-recognition/contacts-list_el

στην ενιαία αγορά. Ωστόσο, και μόνο ο όγκος των εισαγωγών καθιστά αδύνατο τον έλεγχο όλων των αποστολών. Το 2015 πάνω από το 30 % των συνολικών εμπορευμάτων στις ενωσιακές αγορές ήταν εισαγόμενα προϊόντα. Η εκτιμώμενη αξία τους ανερχόταν σε σχεδόν 750 δισ. EUR²⁰.

Συναλλαγές εναρμονισμένων προϊόντων: πωληθείσα παραγωγή και εμπόριο με τρίτες χώρες (2008-2015, ΕΕ-28), σε δισ. EUR

Πηγή: Prodcom — Στατιστικές ανά προϊόν, EUROSTAT (2016)

Οι κανόνες σχετικά με την επιβολή της νομοθεσίας στα εξωτερικά σύνορα πρέπει να προσαρμοστούν στη νέα πραγματικότητα του 21ου αιώνα —π.χ. στον αυξανόμενο αριθμό των ηλεκτρονικών πωλήσεων— και στον νέο τελωνειακό κώδικα της Ένωσης.

Η νέα πρόταση προσαρμόζει το ισχύον νομικό καθεστώς στη νέα τελωνειακή νομοθεσία. Προβλέπει μεγαλύτερη σαφήνεια για τους ελέγχους στα προϊόντα που εισέρχονται στην ΕΕ, καθώς και τον συντονισμό και τη συνεργασία μεταξύ των τελωνειακών αρχών και των αρχών εποπτείας της αγοράς.

Επίσης, απλουστεύει τις διατυπώσεις για τους εισαγωγείς. Οι αξιόπιστες επιχειρήσεις θα επωφεληθούν από τους λιγότερο αυστηρούς ελέγχους και, ως εκ τούτου, οι αρχές θα μπορούν να εστιάζουν τις προσπάθειές τους εκεί όπου ο κίνδυνος για την ασφάλεια των προϊόντων είναι μεγαλύτερος.

²⁰ SWD(2017) 466 — Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής — Εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει το έγγραφο Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων και διαδικασιών σχετικά με τη συμμόρφωση με την ενωσιακή νομοθεσία εναρμόνισης για τα προϊόντα και την επιβολή της, καθώς και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 305/2011, (ΕΕ) αριθ. 528/2012, (ΕΕ) 2016/424, (ΕΕ) 2016/425, (ΕΕ) 2016/426 και (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, καθώς και των οδηγιών 2004/42/ΕΚ, 2009/48/ΕΚ, 2010/35/ΕΕ, 2013/29/ΕΕ, 2013/53/ΕΕ, 2014/28/ΕΕ, 2014/29/ΕΕ, 2014/30/ΕΕ, 2014/31/ΕΕ, 2014/32/ΕΕ, 2014/33/ΕΕ, 2014/34/ΕΕ, 2014/35/ΕΕ, 2014/53/ΕΕ, 2014/68/ΕΕ και 2014/90/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Επίσης, όταν οι αρχές επιβολής της νομοθεσίας έχουν αμφιβολίες σχετικά με τη νομιμότητα ενός προϊόντος, θα **αναστέλλουν τη θέση του σε ελεύθερη κυκλοφορία** στην ΕΕ, έως ότου λάβουν επαρκή στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το προϊόν είναι κατάλληλο προς πώληση στην ΕΕ.

γ) Διαπίστευση και σήμανση CE

Ενώ οι ισχύοντες κανόνες για την εποπτεία της αγοράς πρέπει να βελτιωθούν, οι ενωσιακοί κανόνες για τη διαπίστευση και τη σήμανση CE έχουν αποδείξει ότι λειτουργούν σχετικά ικανοποιητικά. Η παρούσα ανακοίνωση συνοδεύεται από έκθεση, στην οποία τονίζεται η σημασία που έχει το άρτια εφαρμοζόμενο και αξιόπιστο σύστημα διαπίστευσης και αξιολόγησης της συμμόρφωσης, το οποίο στηρίζει την πολιτική της ΕΕ και ενισχύει την εμπιστοσύνη στην ασφάλεια των προϊόντων.

3. ΕΝΩΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΜΟΡΦΙΑ ΕΝΤΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΑΓΑΘΩΝ: ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Όταν δεν υπάρχουν κοινοί ενωσιακοί κανόνες για τα προϊόντα, όπως για τα προϊόντα παιδικής φροντίδας ή τις ταμειακές μηχανές, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι ένα προϊόν που κυκλοφορεί νόμιμα στην αγορά ενός κράτους μέλους μπορεί επίσης να πωλείται σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος —στον βαθμό που είναι ασφαλές και σέβεται το δημόσιο συμφέρον²¹. Ωστόσο, πολύ συχνά οι επιχειρήσεις σήμερα δεν μπορούν να βασίζονται στην αμοιβαία αναγνώριση για να αποκτήσουν πρόσβαση στην αγορά ολόκληρης της ΕΕ. Ιδίως οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις αναφέρουν σοβαρές δυσκολίες όταν επιχειρούν να βασιστούν στην αμοιβαία αναγνώριση για την πώληση των προϊόντων τους σε άλλο κράτος μέλος. Τα κράτη μέλη εισάγουν πρόσθετες απαιτήσεις και αλληλεπικάλυψη των δοκιμών, κάτι που αυξάνει χωρίς λόγο τη γραφειοκρατία και το κόστος. Αυτό στερεί από τους οικονομικούς φορείς τα οφέλη που προκύπτουν από τις οικονομίες κλίμακας στο πλαίσιο της ενιαίας αγοράς, αυξάνει τις τιμές για τους καταναλωτές και μειώνει τις εμπορικές συναλλαγές εις βάρος όλων²².

Συχνά, οι εθνικές αρχές δεν εμπιστεύονται την κρίση των αρχών άλλων κρατών μελών, με αποτέλεσμα να προβλέπονται πρόσθετες απαιτήσεις και αλληλεπικάλυψη των δοκιμών, κάτι που αυξάνει χωρίς λόγο τη γραφειοκρατία και το κόστος. Επιπλέον, η προσβολή δικαστικών αποφάσεων που αρνούνται ή περιορίζουν την πρόσβαση στην αγορά είναι χρονοβόρα και δαπανηρή διαδικασία για τις επιχειρήσεις. Κατά συνέπεια, οι επιχειρήσεις καλούνται να καταβάλουν αδικαιολόγητο κόστος, επειδή πρέπει να **προσαρμόσουν τα προϊόντα τους** στις απαιτήσεις διαφόρων εθνικών αγορών, και αντιμετωπίζουν **καθυστερήσεις και χαμένες ευκαιρίες για την είσοδο στην αγορά**. Αυτό πλήττει ιδιαίτερα τις μικρές και τις μεσαίες επιχειρήσεις²³.

²¹ Το δημόσιο συμφέρον περιλαμβάνει, ενδεικτικά, τα εξής: τη δημόσια ηθική, τη δημόσια τάξη ή τη δημόσια ασφάλεια· την προστασία της υγείας και της ζωής των ανθρώπων, των ζώων ή των φυτών· την προστασία των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία· και την προστασία της βιομηχανικής και της εμπορικής ιδιοκτησίας.

²² Βλ. επίσης: «The Cost of Non-Europe in the Single Market, 'Cecchini Revisited', An overview of the potential economic gains from further completion of the European Single Market», [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/510981/EPRS_STU\(2014\)510981_REVI_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2014/510981/EPRS_STU(2014)510981_REVI_EN.pdf).

²³ Idem.

Η κατάσταση αυτή πρέπει ν' αλλάξει. Το ισχύον σύστημα μπορεί και πρέπει να βελτιωθεί. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή προτείνει να ενισχυθούν και να αποσαφηνιστούν οι υφιστάμενες δυνατότητες και να διευκολυνθεί η πρόσβαση στις αγορές.

Θα ακολουθηθεί επίσης στοχευμένη και συνεργατική προσέγγιση όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) αριθ. 2015/1535 για τη διαφάνεια στην ενιαία αγορά. Η εν λόγω οδηγία αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την πρόληψη φραγμών στα προϊόντα που δεν είναι εναρμονισμένα ή είναι εναρμονισμένα μόνο εν μέρει. Τα κράτη μέλη υποχρεούνται να κοινοποιούν κάθε σχέδιο νομοθεσίας για τα εν λόγω προϊόντα, ώστε τα εμπόδια να μπορούν να αποφεύγονται εκ των προτέρων. Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή της οδηγίας, η οποία επίσης δημοσιεύτηκε σήμερα, πρέπει να επιλύουν τα προβλήματα σε προγενέστερο στάδιο, δίνοντας έμφαση στις πλέον διαδεδομένες ανησυχίες και στους σημαντικότερους από οικονομική άποψη τομείς των κρατών μελών.

α) Εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

Η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των προϊόντων απορρέει από τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ)²⁴ και έχει επανειλημμένως υποστηριχθεί και ενισχυθεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, το ισχύον πλαίσιο δεν έχει αποδειχθεί επαρκές για την εξασφάλιση συνεκτικής και αποτελεσματικής εφαρμογής. Ως εκ τούτου, προτείνεται να αντικατασταθεί ο **κανονισμός για την αμοιβαία αναγνώριση**²⁵ με νέο **κανονισμό**, ο οποίος θα αποσαφηνίζει και θα απλουστεύει τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται από τις επιχειρήσεις και τη δημόσια διοίκηση.

Η πρόσβαση στην αγορά με βάση την αμοιβαία αναγνώριση θα πρέπει να απορρίπτεται μόνο αν διακυβεύεται θεμιτό και αναλογικό δημόσιο συμφέρον. Σήμερα, αν η άρνηση πρόσβασης είναι αθέμιτη ή δυσανάλογη, ο μόνος τρόπος να προσβληθεί η απόφαση είναι μέσω των εθνικών δικαστηρίων. Οι διαδικασίες αυτές είναι χρονοβόρες και δαπανηρές, και δεν ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες της αμοιβαίας αναγνώρισης. Η προσβολή απόφασης που απαγορεύει την πρόσβαση στην αγορά μπορεί να κοστίσει μεταξύ 10 000 EUR και 100 000 EUR ανά προϊόν και ανά αγορά. Οι επιχειρήσεις αναφέρουν ότι αυτό είναι το μεγαλύτερο εμπόδιο για την ομαλή λειτουργία του συστήματος της αμοιβαίας αναγνώρισης. Σε πολλές περιπτώσεις, μάλιστα, μπροστά στο ενδεχόμενο να αντιμετωπίσουν αβέβαια αποτελέσματα, καταλήγουν να προσαρμόζουν τα προϊόντα τους με επιπλέον κόστος —κάτι που συνεπάγεται αντίστοιχο κόστος για τους καταναλωτές, καθώς και ζημία όσον αφορά την αποδοτικότητα της ευρωπαϊκής οικονομίας.

Η νέα πρόταση για την αμοιβαία αναγνώριση εισάγει **διαδικασία επίλυσης προβλημάτων**, η οποία θα παρέχει αποτελεσματικά μέσα έννομης προστασίας και θα αποκαθιστά την εμπιστοσύνη στην αμοιβαία αναγνώριση. Πρώτον, θα επιδιωχθούν πρακτικές λύσεις στο πλαίσιο φιλικού διακανονισμού, με την **αξιοποίηση των υφιστάμενων μηχανισμών SOLVIT**. Εάν ο διάλογος δεν τελεσφορήσει, η Επιτροπή μπορεί να παρέμβει επί του θέματος με την έκδοση γνωμοδότησης, και, κατά περίπτωση, με την υποβολή συστάσεων που θα βοηθήσουν τα μέρη στην επίλυση των διαφορών τους. Μ' αυτόν τον τρόπο, οι επιχειρήσεις

²⁴ Άρθρα 34 και 36 της Συνθήκης.

²⁵ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 764/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τη θέσπιση διαδικασιών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων εθνικών τεχνικών κανόνων στα προϊόντα που κυκλοφορούν νομίμως στην αγορά άλλου κράτους μέλους και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 3052/95/ΕΚ (ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 21).

και τα κράτη μέλη εξαγωγής, αντί να περιμένουν για χρόνια μέχρι να αναγνωριστούν τα προϊόντα και οι νόμοι τους από άλλα κράτη μέλη, θα ξέρουν τι πρέπει να περιμένουν εντός μερικών εβδομάδων ή μηνών. Επιπλέον, η Επιτροπή θα μπορεί να χρησιμοποιήσει στρατηγικά τις εκτελεστικές της εξουσίες δυνάμει του άρθρου 258 της ΣΛΕΕ, όταν διαπιστώνονται συστηματικά προβλήματα σε συγκεκριμένους τομείς.

Επί του παρόντος, οι επιχειρήσεις, εάν επιθυμούν να λάβουν αμοιβαία αναγνώριση, πρέπει να αποδείξουν ότι το προϊόν τους πωλείται ήδη αλλού στην ΕΕ. Το φάσμα των αποδεικτικών στοιχείων που απαιτούνται από τις αρχές ποικίλλει: από ένα απλό τιμολόγιο έως τη δήλωση κράτους μέλους με την οποία δηλώνεται ότι το προϊόν κυκλοφορεί νόμιμα στην αγορά. Για να μπορέσουν οι επιχειρήσεις να αποδείξουν ότι το προϊόν τους πληροί ήδη τις απαιτήσεις άλλου κράτους μέλους, για να καθησυχαστούν οι αρχές και να διευκολυνθεί η διασυνοριακή συνεργασία, προτείνεται νέα απλή «**δήλωση αμοιβαίας αναγνώρισης**», η οποία θα συμπληρώνεται εθελοντικά από τους οικονομικούς φορείς, κάτι που θα μειώσει τον διοικητικό φόρτο.

Οι εμπλεκόμενοι στην αμοιβαία αναγνώριση δεν επικοινωνούν αρκετά ικανοποιητικά μεταξύ τους. Αυτή οφείλεται συχνά στο γεγονός ότι οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες για συγκεκριμένες κανονιστικές ρυθμίσεις είναι κατακερματισμένες, γεγονός που περιπλέκει την ενασχόληση μ' αυτά τα —συχνά ιδιαίτερα τεχνικά— ζητήματα. Συνεπώς, στόχος μας είναι να ενισχυθούν τα σημεία επαφής για τα προϊόντα ως ο διάυλος επικοινωνίας για θέματα αμοιβαίας αναγνώρισης²⁶. Για να μπορούν να εντοπίζονται εύκολα τα εν λόγω σημεία επαφής, θα μπορούσε να αναπτυχθεί κοινή οπτική ταυτότητα. Η **διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των σημείων επαφής** θα ενισχυθεί. Θα δημιουργηθεί διαδικτυακή πλατφόρμα, η οποία θα δίνει τη δυνατότητα στις αρχές να συνδεθούν μεταξύ τους.

β) Περισσότερη συνεργασία και βαθύτερη εμπιστοσύνη

Για να λειτουργήσει καλά η αμοιβαία αναγνώριση, πρέπει να υπάρξει συνεργασία και εμπιστοσύνη. Αυτές θα συμβάλουν στην αμοιβαία κατανόηση των διαφόρων εθνικών προσεγγίσεων και ανησυχιών. Αυτό θα ενταθεί με τις **ανταλλαγές υπαλλήλων** που εργάζονται σε ιδιαίτερα προβληματικούς τομείς, όπως τα δομικά προϊόντα. Εξίσου σημαντικό είναι ότι η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενότερα με **συγκεκριμένες χώρες και συγκεκριμένους τομείς**, ώστε να καταστήσουν την αμοιβαία αναγνώριση αποτελεσματική.

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει περαιτέρω τα πιθανά οφέλη που θα έχει για τις επιχειρήσεις και τις δημόσιες αρχές η επέκταση του **υφιστάμενου καταλόγου προϊόντων για αμοιβαία αναγνώριση**²⁷.

Για να μπορούν οι εθνικές αρχές να βασίζονται περισσότερο στην αμοιβαία αναγνώριση και να έχουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στη συγκεκριμένη διαδικασία, η Επιτροπή θα προσπαθήσει επίσης να ευαισθητοποιήσει τις εθνικές αρχές σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της αμοιβαίας αναγνώρισης μέσω ειδικών δράσεων κατάρτισης. Η κατάρτιση θα απευθύνεται κυρίως στις εθνικές διοικήσεις (π.χ. στα σημεία επαφής για τα προϊόντα, στις υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για προβληματικούς τομείς προϊόντων, στα εθνικά δικαστήρια, στις αρχές εποπτείας της αγοράς και στο προσωπικό του SOLVIT), καθώς και στις επιχειρήσεις. Μια

²⁶ Τα «σημεία επαφής για τα προϊόντα» αποτελούν τη διεπαφή μεταξύ των επιχειρήσεων και των εθνικών διοικήσεων, καθώς και τον φορέα από τον οποίο μπορούν να ληφθούν πληροφορίες σχετικά με όλους τους ισχύοντες εθνικούς κανόνες.

²⁷ http://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/free-movement-sectors/mutual-recognition/products-list_el.

στοχευμένη δέσμη δράσεων κατάρτισης για την αμοιβαία αναγνώριση με τίτλο «**Η εκπαίδευση των εκπαιδευτών**», η οποία θα απευθύνεται στις αρχές και στις επιχειρήσεις, και ένα **εγχειρίδιο κανόνων για την αμοιβαία αναγνώριση** θα παρέχουν σφαιρική καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής της αμοιβαίας αναγνώρισης.

Τέλος, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν ρητά την αμοιβαία αναγνώριση στους εθνικούς τεχνικούς κανόνες τους, αλλά αυτό θα πρέπει να γίνεται με κατανοητό τρόπο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να εισαγάγουν **σαφή και αδιαμφισβήτητη «ρήτρα ενιαίας αγοράς»²⁸** στους εθνικούς τεχνικούς κανονισμούς και θα καταρτίσει ειδικές κατευθυντήριες γραμμές για τη χρήση τους:

«Τα εμπορεύματα που διατίθενται νόμιμα στο εμπόριο σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή στην Τουρκία, ή που κατάγονται και διατίθενται νόμιμα σε κράτος της ΕΖΕΣ που είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας ΕΟΧ, τεκμαίρεται ότι συμμορφώνονται με το μέτρο αυτό. Η εφαρμογή του συγκεκριμένου μέτρου υπόκειται στον κανονισμό [παραπομπή].»

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η ενιαία αγορά προϊόντων είναι ένα από τα σημαντικότερα πλεονεκτήματα της ΕΕ. Παρέχει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην ΕΕ για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνιστούν οι παγκοσμιοποιημένες εμπορικές ροές και αξιακές αλυσίδες. Για να αντιμετωπιστούν αυτές οι προκλήσεις, θα πρέπει να εξασφαλιστεί ότι η ενιαία αγορά θα εκτελεί επιτυχώς την αποστολή της, παρέχοντας εμπορικές ευκαιρίες για τις επιχειρήσεις και υψηλό επίπεδο προστασίας για όλους. Όλοι οι εμπλεκόμενοι —το ευρύ κοινό, οι εργαζόμενοι, οι καταναλωτές, οι επιχειρήσεις και οι αρχές— θα πρέπει να είναι πεπεισμένοι ότι μπορούν να ενεργούν και να αποκτούν ασφαλή προϊόντα σ' ένα πλαίσιο διαφάνειας και δικαιοσύνης, όπου οι κανόνες εφαρμόζονται εξίσου σε όλους. Πρέπει να έχουν τη βάσιμη βεβαιότητα ότι τα προϊόντα είναι ασφαλή και συμμορφώνονται με τη νομοθεσία.

Η παρούσα δέσμη μέτρων επιδιώκει να εξασφαλίσει ότι θα δημιουργηθεί μια τέτοια διαφανής και δίκαιη ενιαία αγορά ασφαλών προϊόντων για όλους. Οι αρχές και οι επιχειρήσεις θα αποκτήσουν εμπιστοσύνη στην αμοιβαία αναγνώριση ως μια αρχή που προστατεύει το δημόσιο συμφέρον για όλους και ανοίγει την ενιαία αγορά. Η αποτελεσματικότερη συμμόρφωση και επιβολή θα ενισχύσουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην ασφάλεια των προϊόντων που διατίθενται στην ενιαία αγορά. Αυτό είναι ακόμα πιο σημαντικό σ' έναν διαρκώς ταχύτερα μεταβαλλόμενο και πιο ενοποιημένο κόσμο.

Παράλληλα με τις νομοθετικές προτάσεις της παρούσας δέσμης μέτρων, θα υπάρξει στενή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και τους ενδιαφερομένους, με την πραγματοποίηση των απαραίτητων ενεργειών για την οικοδόμηση αυτής της εμπιστοσύνης. Έτσι θα εξασφαλιστεί ότι ήδη από σήμερα οι πραγματικές συνέπειες και τα πραγματικά οφέλη για όλους μπορούν να κάνουν τη διαφορά στην ενιαία αγορά αγαθών του αύριο.

²⁸ Αυτό δεν εφαρμόζεται στα προϊόντα που κατάγονται από τα κράτη της ΕΖΕΣ και την Τουρκία και έχουν αποκλειστεί από τη συμφωνία για τον ΕΟΧ ή από την τελωνειακή ένωση με την Τουρκία (π.χ. στα ψάρια και στα προϊόντα αλιείας).

Προσάρτημα: Προτεινόμενο χρονοδιάγραμμα για τα μη δεσμευτικά μέτρα

2018:

- Ρήτρα για την ενιαία αγορά
- Υπό εξέλιξη: Βελτιστοποίηση της σύγκλισης των εργαλείων ΤΠ για την εποπτεία της αγοράς (όπως το RAPEX και το ICSMS) σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομική βάση
- Εφαρμογή των δεικτών εποπτείας της αγοράς
- Προετοιμασία εκστρατείας ευαισθητοποίησης σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση
- Εκπόνηση προγράμματος για την εκπαίδευση εκπαιδευτών σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση
- Συνεργατική προσέγγιση σε συγκεκριμένους τομείς, σύμφωνα με την οδηγία για τη διαφάνεια στην ενιαία αγορά

2019:

- Εγχειρίδιο κανόνων για την αμοιβαία αναγνώριση
- Ανταλλαγή υπαλλήλων
- Εξέταση του ενδεχόμενου περαιτέρω επέκτασης του υφιστάμενου καταλόγου προϊόντων για αμοιβαία αναγνώριση